СЕРБСКЕ НАРОДНЕ НОВИНЕ.

Новине наше излазе сваке седмице двапутъ а С. Нар Листъ по еданпутъ

ГОД X.

Пренумерирати се може на свак. ц. к. Пошти с полгод. ценомъ 5 фор. среб.

ЧИСЛ. 71. ПЕШТА, Четвртакъ 11. Септемврія. 1847.

УНГАРІЯ.

Путованѣ кралѣв. Мѣстозаступника. — Септ. 11-тогъ приспѣло е Нѣг. ц. кр. Височество на граници одъ сяйне депутаціе дочекано у Дебрецинъ. Одморивши се мало примило е Нѣг. ц. кр. Височество найпре мѣстно надлежателство, а послѣ одборе Саболчске вармеђе, Хайдучкогъ окружія, мѣстне хелвет. вѣроизповѣд. проповѣднике, профессоре виши школа', прекотисскогъ хелвет. окружія свештенство, мѣстно свештенство, диштриктуалну Таблу, и Мѣновни Судъ, свакомъ одъ овы милость свою любкимъ рѣчма указуюћи. Послѣ вечере благоизволило е Нѣг. ц. кр. Височество лѣпо осветлѣнимъ улицама проодити се. Слѣдуюћегъ дана е послѣ божествене службе посѣтило више школе и овдашню библіотеку, гди е за вѣчни спомень у обичну книгу и свое име уписати милость имало. Посѣтило е послѣ музеумъ, ботаническу башту, рефор. цркву и ц. кр. фабрику салитре. Около 10 сати одпутовао е кр. Мѣстозаступникъ, праћенъ неброенимъ числомъ овдашньи одушевлѣны граждана далѣ у Велики Варадъ. На граници Бихарске вармеђе дочеканъ е одъ сяйне депутаціе ове вармеђе, у кое пратньи е у Велики-Варадъ приспѣо, гди е найпре вароши В. Оласси, а послѣ Вел. Варада одборе приміо. Число скуплѣногъ народа било е неброено, и радость е свію іоштъ веѣма умножавана присутствіемъ сяйне депутаціе изъ Ерделя. Нѣг. ц. кр. Височ. примило е подворенѣ найпре вармеђске, а послѣ ердельске депутаціе. Други данъ у 7 сати у ютру далѣ е одпутовао. Септ. 13-огъ на атару варошкомъ одъ бандеріюма племићскогъ и землѣдѣлаца на коньма дочеканъ и праћенъ, приспѣо е у Арадъ, гди е послѣ подвореня свію надлежателства и чинова варошь и тврдиню своегъ посмотренія удостоити милость имао. У вече е цѣла варошь и сва явна мѣста осветлѣна била, између зданія найлѣпше е у байной свѣтлости трептіо домъ Петра Чарноевића, Литовъ и Салбековъ. Септ. 14-тогъ као тридесети данъ свога рожденя у ютру у 9 сати на піяци войничку божествену службу слушао, послѣ кое е подвореня одбора Бикешске и Чанадске вармеђе, као и войнички чиновника и католическогъ свештенства приміо.*) При цѣлой свечаности найкрасніе е изгледала и парадирала грађанска милиція са 300 на коньи, кое е све нашъ славни Србинъ и дични племићъ Петаръ Чарноевицъ као Маіоръ предводіо, и богатствомъ одѣла и юначкомъ лѣпотомъ Нѣг. Височества и цѣлогъ публикума вниманіе на себе обратіо. Септ. 15-тогъ далѣ е одпутовао, и послѣ полдне около 2 сата приспѣо е у Темишваръ, гди е, одседнувши у обиталишту ркатоличкогъ Еппа приміо одборе темишварске вароши, Темишварске, Крашовске и Торонталске вармеђе, профессоре ркатол. школа, восточ. православн. изповѣданія свештенство. Чрезъ оба банатска дієцезална Епіскопа, Г. Еппа П. Живковића Темишварскогъ, и Г. Еппа Вершачкогъ С. Поповића представлѣно благонаклонѣйше, одъ првогъ Гдина Еппа латинскимъ, а одъ второга мађарскимъ езикомъ поздравлѣнъ, примити изволіо. Подвореня су Нѣг. Височеству исти данъ учинили войнички чинови и камерална Администрація. Исти данъ е ркат. Г. Еппъ Лоновићъ величествени обѣдъ дао, на комъ е нашъ проглашени витія Вуковићъ Нѣг. Височество знаменя пуномъ здравицомъ прекрасно поздравіо. У вече е градъ велелѣпно осветлѣнъ, свободанъ театеръ био, балъ еданъ одъ вароши, а други одъ вармеђскогъ Г. Администратора Барона Амбрози даванъ, и силнимъ найотмѣніимъ гостима и лѣпотицама преукрашенъ — 15-тогъ Септ. отпутовало е Нѣг Височество далѣ, праћено топлимъ найсрдечніимъ желяма цѣлогъ овдашнѣгъ народа.

*) Наше православно свештенство и школе влашке препарандіе ніе имао тко да представи; али чивутски рабинеръ са своима школе и богомолѣ служительима предстали, и подвореня Нѣг. Височеству чинили су — и овдѣ вальда е опетъ други тко нашемъ умаленію кривъ?!! Учредн.

Нѣшто о нашой народности међу хорватскимъ Србима. — Свима е явно и добро познато, каквъ жаръ родолюбія, каква пламена ревность книжеству, каква ли любовь и наклоность свему ономе, што се благу миле наше народности клони, одъ нѣколико година у Хорватской влада. Овай одъ скора пробуђени духъ народности међу Хорватима како успѣва, и све бржимъ корачаима хити оной мети, коіой данасъ сви честити народи теже, заиста мора се сваки несамо Славянъ, но и не Славянъ дивити; а ми особито Срби радовати у толико више, у колико болѣ знамо и осеѣамо, у каквомъ су одношенію ове, неѣу да рекнемъ, две него наше народности, т. е. србска и хорватска. Алъ на жалость нашу велику морамо примѣтити, да овай духъ народности надъ цѣлимъ у Хорватской налазеѣимъ се народу еднако нелебди. У Хорватской, као што знамо, има две гране славянске, т. е. прави Хорвата, кои се западне цркве, и Србаля, кои се и Хорватскимъ Србима називаю, и ови се восточне цркве придржаваю. Кодъ ови послѣдньи несамо што се у много манѣмъ виду овай духъ народности показуе; него на превелику тугу, изузимаюћи отличнію классу, као свештеника, учителя, чиновника и гдикоы грађана, нижа класса и простъ народъ ни понятія о народности, книжевности и обштемъ благу нема; шта више и о имену Србинъ врло мало или готово ништа незна, него себе за разлику одъ Хорвата западнѣ цркве овимъ изопаченимъ именомъ Влахима*) назива, и одъ други тако називати се дае. Ово е име веѣъ тако у народу огрезнуло, да то искоренити много времена би се изискивало. Но опетъ кадъ би било међъ ньима люди духомъ народности заданути, коима би то на срцу лежало, и кои би се тога свойски заузели, могли би тай опаки обичай у народу утаманити. Но на жалость у томъ хорватски Србльи башъ оскудѣваю, іоштъ се ніе благи Геній родіо међъ ньима, кои би, видећи те

*) Ово е Господо! и по други наши предѣли, да е име Србинъ кодъ простогъ народа слабо познато, него у свакой провинціи другоячіе себе називаю, као: Рацима, Шокцима, Бунѣвцима, Сервіянцима, Бошняцима и т. д., тако вальда е одъ искони било, па насъ зато сваки Хисторикусъ другимъ именомъ назива; н. п. Трацима, Тривалима, Расціанима, Далматама, и имена ту нема. Ово е зло истина одъ стари наши заостало, но ньи толико кривити и ніе, ербо живеѣи они у крвавимъ столѣтіяма, нису се толико бринули за свое име и народность, колико за сталность и слободу своегъ и свое породице живота; но ми браћо! кои смо одъ напасти грозногъ Марса закрилѣни, ми треба да се паштимо оно надокнадити, што су намъ стари пренебрегли. Дописатель.

народне ране, лѣковити мелемъ на ньи принео. Може бити да ће ме ткогодъ запитати: „а ко є то, коме треба найвећма на срцу да лежи овай народни боль, и ко є тай благи Геній, кои би лѣковити мелемъ на тай болъ принети могао? То є врло лако погодити. Тко су народа предстательи и просвѣтительи? Свештеници и Учительи; слѣдователно ньіова би найглавнія дужность била, то зло изъ народа што раніє изкоренити. Но по несрећи нашой ови су люди по већой части у Хорватской одъ неучены, кои іоштъ толико и незнаду, шта є то народность, какво се благо и сокровиште неоцѣнѣно за цѣо народъ у ньой содржава; они мисле, да дѣци друго знати и нетреба, осимъ Буквара, Часловца и Псалтира, и да се све у томъ састои. Ако се кои и нађе измѣђъ ньи, кои є веће науке свршио, и више сообраштенія са светомъ имао, и тако мало свѣтомъ истине озаренъ, више и понятія о садашнѣмъ духу времена притяжава; али тай гди є получио то знанѣ? по већой части преко Драве? гди се опетъ ни трага (?!) наше народности неналази; такови дакле кадъ получи паству, заръ се онъ брине у ню жаръ родолюбія уливати? и како ће и уливати, кадъ га ни самъ нема, него є туђимъ елементомъ обузетъ. — Примѣтио самь у више содружества, гди се обично као на храмъ сваке године са свію страна хорватски Србльи стичу, и ту побожность свою свршивши, послѣ подне разнимъ забавама себе увеселяваю. Ту є рѣдкость, а найпаче међъ нашимъ лѣпотицама чути матернимъ єзикомъ разговарати се, него по већой части нѣмачки, нѣмачке игре играю, и друге, коє ни найманьи упливъ на нашу народность непоказую. Оне истине Србкиняма себе називаю, али оне дужности, коє єдной правой Србкиньи приличе, неизпуняваю. — Задржаваући се кратко време у Копривници, посѣтимъ народну кавану и Читаоницу. Ова два неодавно установлѣна народна заведенія на велику честь Госп. Копривничаномъ служе, кои узпалѣни искромъ родолюбія теже свему ономе, што є за родъ нашъ лѣпо, користно и сваке похвале достойно. Измѣђъ више нѣмачки, єдни мађарски *), држе Народне Србске и Хорватске, Зору Далматинску, и Кметиске Новине; но у томъ мало мора се Г. Коприв. замѣрити, што су Читаоницу найвише нѣмачкимъ, а не народнимъ нашимъ образима украсили.

Дакле любезна Господо Србльи Хорватски! кои свето име „Народа Просветительи" носите на себи; отрите ваше дремне очи, и увидите, да благи геній народности ширећи своя крила, надъ свимъ готово народима већъ лебди, па немойте се одъ свога туђити; што є наше подранюймо, нѣгуймо, и трудимо се свимъ силама у совршенство привести. Опомените се, да сте и ви синови, потомци Душана, Милоша и црногъ Ђорђа. — Ави красне лѣпотице, коє є природа будућимъ матерама одредила, нека вамъ є аманетъ нашъ мили єзикъ, кога су наши оцеви као какву светиню чрезъ толико крвави и грозни столѣтія неповредимо сачували. Како є нашъ єзикъ лѣпъ, како є умилятъ, како красанъ, како милозвучанъ и пунъ гладкости, сваки онай, кои є иоле нѣгову сласть окусіо, свѣдочи; нѣгову ту сласть заедно са матернимъ вашимъ млѣкомъ невинимъ младенцима у млађане ньіове груди уливайте, па ће веду васъ ваши потомци благосиляти. В. Ф.

Пешта. — Књижевно Содружество Матица Србска у послѣднѣмъ засѣданію, измѣђу други предмета, предузело є по гласу свога у Новинама овимъ обнародованогъ позива примлѣна прошенія за упразнѣна у заведенію Текелійномъ два штипендіялна мѣста, и на ова Стефана Михайловића (изъ Арада) и Лазара Марковића (изъ Панчева), као у досадашньимъ штудіяма свима калкуломъ првогъ превосходногъ између свію конкурента одликующе се, примило є.

Пешта. — Мађарске Новине смртъ Примаса Унгарскогъ овако оглашую: Септем. 18-тогъ по рим. у 5 сати у ютру преставіо се у Острогону послѣ краткогъ болованя князъ Примасъ Іосифъ Копачи, глава ркатолическе цркве у Унгаріи. Шта є у нѣму краль и отечество изгубило, то сваки осећа, кои є течаю у свима добродѣтельима богатогъ живота покойника слѣдовао.

— Одборъ у послу граденя Вуковарско Рѣчкогъ гвозденогъ пута наименовани по добивеномъ налогу у послѣдньой іоштъ мѣсеца Новембра држаной главной скупштини овога дружства, све є предварителне послове свршио, и цѣлу є ствар толико преправіо, да се за конечно установлѣніє дружства и дѣйствително започинянѣ посла даньи кораци предузети могу. Слѣдствомъ тога, особито пакъ поводомъ предстоећегъ Државногъ Собора, позива исти одборъ 1-во све оне, кои подписивателне табаке іоштъ послали нису, да такове заедно са положени новци до 15-тогъ Октомврія пошлю, 2-ро сву ону господу, кои су за куплѣнѣ подписа и раздаванѣ привременни акція умолѣни, де покуплѣне новце, или можебити нераздате акціє такођеръ до 15-тогъ Октом. пошлю, 3-ће сву ону Господу, кои су се подписали, да за предварителне послове подписану сумму пошлю.

ХОРВАТСКА и СЛАВОНІЯ.

Изъ Загреба. — У држаномъ Септ. 4. засѣданію гражданске общтине наложено є фишкалу, да одъ стране града Загреба торжественну протестацію положи у идућой главной скупштини Загребачке вармеђе противъ донешеногъ недавно заключенія, да Заладска вармеђа на предстоећемъ Унгарскомъ Собору Загребачку вармеђу заступа. Заедно пакъ има речени фишкалъ и проча хорватско славенска надлежателства, да исто учине, позвати.

СЕРБІЯ.

Нѣгова Свѣтлость премилостиви Господаръ князъ нашъ, имаући сажаленіє према теготномъ станю, у коме се налазе фамиліє политически преступника, кои казнь одсуђену имъ іоштъ издржаваю, и желећи исте фамиліє по могућству утѣшити, а и самимъ кривцима судбину олакшати, благоволіо є височайшимъ рѣшеніемъ своимъ одъ 30. пр. мѣс. овима безъ разлике политическимъ преступницима кривицу ньіову, сбогъ коє су они на заточеніє, робію или иначе какавъ затворъ осуђени, милостиво опростити, съ тимъ, да се они сви ослободе и кућама одпусте. — Слѣдствомъ височайшегъ овогъ помилованія Попечительство внутреньи дѣла учинило є одма наредбу, да се сви политически преступници, налазећи се на издржанію досуђене имъ казни, ослободе и кућама одпусте.

(Серб. Беогр. Нов.)

БОСНА. — Митрополитъ Сараєвски, Г. Игнятіє, лане био се одрекао свога достойнства и отишао у Цариградъ, оставивши свога ђакона Игнятія мѣсто себе, кога є био и посветіо. Стари Игнятіє, немогући заръ друге столице имати, опетъ є дошао пролѣтосъ у Сараєво и заузео пређашнѣ мѣсто: у Сараєву дакле садъ има два владике, обадва Игнятія. Ови дана стари владика добио є царски орденъ нишан ифтихара; то є, колико ми є познато, први случай у Босни, да се є христіянинъ у чемугодъ съ Турчиномъ узпоредіо. — Промѣніо се є мула сараєвски, и нови є већъ дошао. — У Босни ове године било є много хайдука горски, многи су побіени, многи похватани, а многи се и сада находе, кои путнике глобе и убіяю; найвише ій се налази на граници Далматинской,

*) Ово є лѣпо одъ Г. Копр., гди нема ни єдне душе мађарксе, па опетъ мађарске Новине држе; изъ тогъ се види, да су Г. Копр. ради и у будуће любови и наклоности равновѣсіє съ браћомъ Мађарима обдржати; ово за примѣръ могло би и мађарскимъ общтинама служити, а особито у В. Канижи, гди половина готово сами Хорвата има, а и она друга половина, по већой части, хорватски зна, па, имаући два явна мѣста, гди се скупляю Новине читати, ни у єдномъ немаю никакви одъ наши Народни Новина.

Дописатель.

кое є гладь натерала, да разбойничтвомъ свой животъ уздрже; до сада є одъ ньи 7 убієно. — Многе породице изъ Далмаціє непрестано селе се у Босну; кадъ самъ ій я питао, што сада пртляю, кадъ ніє глади? одговорише ми, да се боє ланьски снѣгова, кадъ у кући ништа нису имали, а изъ куће ніє се могло никуда. У претури Сеньской и Имотской ове зиме више него 200 люди одъ гладі є поскапало, а да ніє, веле они, било добротвораца, пола би народа помрло.. — Новъ везиръ стигао є у Травникъ. Не давно є у Мостару погублѣнъ еданъ Турчинъ, што є некога хрисіянина у Фочи убіо, хотѣвши му кућу поарати.

АЛБАНІЯ. — Буна, коя се у Призрену появити хтѣла, угушена є, и четрнаесть коловођа позатворани су. Побунѣници, разсѣяни кодъ Бератте, опетъ се скупляю, и садъ ій найвише има, а и опасніи су сада више, него што су икада до сада били. Нѣки мисле, да се Албанія дотле умирити неће, докъ се сво оружіє одъ Албанеза неодкупи, и тимъ начиномъ они се необезоружаю. За ово би, веле, требало потрошити одъ прилике четири милліона талира, али би та сумма врло мала била у сравнѣнію они трошкова и узнемираваня, кое правителство Отоманско сада трпи. Други пакъ на то одговараю: „А тко ће стояти добаръ, да Албанези неби за узете новце друго оружіє себи набавили?“

— Турско войнство, кое се у Охриди устанило било, изненада є станъ оставило и Елбассону се кренуло, одкудъ є Берату отишло. Као поводъ овога движенія означава се бой, когъ су бунтовници са портинимъ войнствомъ имали, коіомъ су приликомъ Юсуфъ-Бега брата Мусселима Бератскогъ, заробили. Мртвы є и съ едне и съ друге стране еднако число пало. По трговачкимъ писмама изъ Янине предѣлъ около Берата є одъ Албанезски четовођа Раппокали и Пестинезли Шабанъ-Аге заузетъ. Булека є на Мудира касторіє Каинъ-Бега ударіо, но изходъ се іоштъ незна. Безуспѣшность турскогъ оружія противъ Албанезски бунтовника побудило є Порту познатогъ ренегата Омеръ-Пашу тамо послати, да и онъ свою срећу покуша.

ГРЕЦІЯ. — По найновіимъ вѣстма Цинардъ на рачунъ Греціє одъ Енглезскогъ Правителства на нѣга упућену менбу одъ 500.000 франка протестирати намѣрава, т. є. неће да ю изплати. По другимъ вѣстима є Коллеттисъ начинъ нашао био државни гречески дугъ, кои се Енглезской 1-вогъ Септ. платити има, намирити, и тако є безъ великогъ немира долазакъ енглезске флотте у пирейско пристаниште очекивао, у надежди, да ће тако баремъ шесть мѣсеца времена добити, да се размршеню доста заплетеногъ дѣла нѣговогъ отечества жртвовати може. Кадъ садъ она менба протестирана буде, онда ће се здраво сумняти моћи, да ће Г. Коллеттисъ цѣо дугъ намирити моћи. — Єдна часть насилны средства противъ Греціє одъ Порте є већъ у дѣло приведена, ако се и друга часть ови у смотренію поморске трговине и пролазка крозъ обе турске узкости мора у дѣло приведе, онда ће понайвише руссиска се трговина изключеніемъ греческе конкурренціє хаснити, съ коіомъ ће Сардинска, Неаполитанска и Далматинска користи дѣлити. — Говори се, да се краль Отто у смотренію разправленія греческогъ турскогъ толико време већъ траећегъ неспоразумнѣнія на руссискогъ Цара обратіо, чему су му повода дала благонаклона израженія цара Николая, коя є овай у едномъ писму на едногъ нѣмачкогъ Владѣтеля о кралю Оттону учиніо. Бояти се пакъ, да се и на овомъ путу велика препятствія непояве. — На заповѣсти Енглезскогъ посланика у Цариграду, кое є онъ на енглезскогъ конзула управіо, по коима овай турска Надлежателства у предпріятіяма ньіовимъ противъ Гриваса и нѣгови оружани приврженика у Превези сметати несме, стигао є већъ у Цариградъ одговоръ. У овомъ одговору потврждава овай, да су Гривасъ и нѣгови приврженици турскимъ войнствомъ совршено одлучени, да дакле ни могуће ніє, да они у Грецію преći могу. Овай одговоръ енглезски посланикъ одма Порти сообштіо, коя є на то нове заповести на Пашу у Янини оправила. По овима има се Гривасъ одма или Янина и Дринополю повући, или се са турске землѣ уклонити. — Греческе каммере занимаю се садъ са преметанѣмъ пуномоћія народни посланика. —

— Найновія пошта изъ Атине одъ 5-тогъ Септем. донела є ту вѣсть, да є Госп. Коллеттисъ яко оболео, и да му за послѣдньи осамъ дана нимало болѣ ніє.

ТУРСКА. — Цариградъ, 25 тогъ Авг. — Положеніє Решид Паше озбильномъ у опасность долази. Противъ нѣга є велика плетка употреблѣна и посредствомъ ове є непріятельима нѣговимъ за рукомъ пошло повѣреніє, кое є онъ у Серашлу имао, уничтожити, и незадовольство противъ нѣга побудити, одъ когъ ће се онъ тежко спасти моћи. Већъ се и о наслѣднику нѣговомъ говори, и као такови означава се познати стари Хозревъ-Паша.

— Турске државне Новине одъ 26 тогъ Авг. содржаваю у своомъ званичномъ оддѣленію еданъ членъ, у комъ се публикуму явля, да є Порта намѣрила удовлетвореніє, кое іой се за Муссуруса дало ніє, сама себи узети. — Іоштъ године 1453-ће у мошею преобраћена найстарія одъ цара Юстиніяна подигнута црква св. Софіє у Цариграду на заповѣсть Султанову се оправля и на ново украшава. Послѣднѣ седмице мѣсеца Августа самъ є Султанъ посао нагледао. Одъ толико столѣтія кречомъ замазани бивши на своду налазећи се мозаики откривени ће ду остати, прочи образи пакъ на ново ће се опетъ кречомъ замазати. — Да би се државна касса одъ великогъ трошка заштедила, намѣрава Порта на мѣсто досадашньи Нишанъ ордена са бриллянти нижимъ чиновницима у будуће само златне колайне давати. Само ће ду виши чиновници и одсадъ свое нишане задржати.

ЯВНО-ДОГОВАРАНѢ УЧРЕДНИЧЕСТВА.

Гдну Миловану М. съ пута изъ Субботице о препарандскимъ немирима писаюћемъ: Ми смо се увѣрили Гдне, да овогъ имена М. М. у Сомбору нема, него да є ово име измишлѣно; но ово би іоште могло проћи; али изъ дописа видимо, да Ви ствари те и непознаете, или о ньима као ученикъ, а не као учитель пишете безъ слога и разлога; па ако би Вамъ дописъ печатали, іоштъ би већа лага на Гдна Ч. пала, ово пакъ съ нама и съ Гдномъ Ч. вальда и Ви сами нежелите. — Гдну А. С. п. т.: Лѣпе су оно заслуге и отмѣна свойства Гдна Е. П. п. д., али су стихови незгодни; зато изволите све, што сте подъ звѣздицама покрай пѣсме изложили, у простой прози првомъ приликомъ написати, па ћемо Вамъ то по основу и нашой готовости: свакой заслуги пристойну честь оддати, и то одма печатати; а Ваше стихотворства силе у други предмети покушавайте и упражнявайте. — Гдну Тезили: Дописъ Вашъ латински слови изъ Хорватске писанъ неда се печатати. — Дописе: „На даръ Н.садскомъ Гражданину“, и Свѣсть Г. Правомъ Обштинару Н.Садскомъ“ сожалуемо, што печатати неможемо, а неможемо зато, што се све то исто толико пута већъ повторава, и што и иначе нису за петатню написани; сами пакъ да изъ ньи згру вадећи што саставимо, томе нити волѣ нити времена имамо, у толико манѣ, што знамо, да и кадъ съ найчистіомъ намѣромъ, и само у стилу што измѣнемо и изъ хаоса редъ, изъ таме у ясность што доведемо, гдикоя Гда вичу, као да имъ очи вадимо. Зато, будући да є добро и полезно и треба о свима стварма нашима, кое се обштегъ или и поедины обштина добра тичу, да пишемо и явно разсуђуемо, нуждно є, да писанѣ и у смотренію израженія, и цѣлогъ изложенія тако удесимо, да се печатати и у светъ пустити може: треба истино, крто и ясно писати; кто овако самъ незна, нека вѣштіемъ даде, да на перо стави, па Учредничество онда несме и неће одъ печатнѣ уздржати. — Изъ Срѣмски Карловаца безимено: Премда знамо и сожалуемо, да є све тако, опетъ, да се не би одъ зла горе чинило, изъ виши призрѣнія дописъ печатати неможемо.— Гдину Ѳ. Д.: Форма Вашегъ Буквара згодніє ће по нашемъ мнѣнію бити, да се у Лѣтопису печата. — Гдну у В. Г. съ подписомъ: Єданъ Простакъ: Прочитайте Гдне, кога пр-

вогъ видите сочиненіе то: Чуйте! Чуйте! Чуйте, па ће Вамъ свако дѣте казати, да то и по содржанію и по слогу и писаню ніе за печатню. — Гдну Сочинителю Стихотворенія: „Моіой Драгиньи одъ З-егъ Юлія“: Ми смо пуно увѣрени, да би ово прѣфашньимъ Вашимъ стихотвореніяма, и што се стихотворства тиче, честь побило; а иначе радость Ваше женидбе (коя нек' Вамъ срѣћна буде и ми желимо) неможе публикумъ інтересирати, и Вашъ „Дипломатикусъ“ ніе за печатню; друга пакъ Сочиненія Ваша као и досадъ печатаћемо, и да намъ што више и у прози и у стихови шиљѣте, усрдно молимо. — Гдну у П. — С. І. „Пролетаріятъ“ и „Сиромаштво“ ніе предметъ за насъ, ни кои се насъ изближе тицати може. Имамо ми силну силу ствари, кое се управо насъ и нашегъ спасенія тичу, ове бираймо, о овима радимо и пишимо, као што сте Ви Гдне врло мудро бирали, па за такове предмете за печатанѣ паки и паки молимо! — Гдну △: Ми држимо, да ћете послѣ ладнокрвніегъ разсужденія и сами бити увидили, да ніе прилике о ономъ маломъ догађаю — толико рѣчи просипати. Што се ствари тиче, речено е и одъ Ваше и противне стране, што е требало; публикумъ ће изъ тога знати судити, гди е истина и правда; а далѣ о томе разглаголство клони се на личности, кое се обште ползе никако тицати, и одъ насъ подстрекаване бити немогу. — Гдну Ж. П. у Х.: Обеѣали смо, да ћемо, кадъ се о обстоятелствама нѣкима іоштъ болѣ извѣстимо, о печатаню Вашегъ „Одговоръ“ далѣ изяснити се, и ево садъ изявлюемо: да смо се ми совршено увѣрили, да Г. Е. отъ Б. и Г. АЕ. Вашъ овай само личне грдвѣ пуни, иначе пакъ ствар, о коіой е рѣчь, нимало неизяснуюћи „Одговоръ“ читао ніе — увѣрени смо, ако би, особито последнѣ поменути Гдинъ што одговарати имао и хтѣо, да би или самъ одговоріо, или одбрану вѣштіемъ коме препоручіо. При свемъ томъ, ми би и Ваше ово опако и наопако сочиненіе башъ насъ ради сами и зато печатали, да се у толико више истина рѣчи наши чрезъ неистину и немоћь Вашегъ Одговора потврди, печатали би велимо, да ніе сочиненіе Ваше изъ сами оваки: шареногъ карактера, недозрели сте, отровъ за народъ, хипокритически новацъ одъ народа измамльивати и т. д. увредителни рѣчи саставлѣно, а особито да нисмо увѣрени, да би Одговоръ Вашъ башъ оне Господе, кою незвани, само изъ очевидно себичны намѣренія бранитe, честь више повредіо, него одбраніо, и да се не би чрезъ печатанъ тай Вашъ Одговоръ и наша, коя би смо на нѣга да богме учинити морали, примѣчанія и противодговоръ, огорченія умножила, кое ми заиста нежелимо. А ако се желите и Ви и публикумъ о свему томе увѣрити, нека Вамъ е одъ наше стране просто, што претите, то и учините, т. е. у мађарски и нѣмачки Новина „Одговоръ“ печатати дайте, или нама писмено допуштенѣ поменуте Господе, да тай „Одговоръ“ печатамо прибавите, па ћемо га одма печатати, а иначе неможемо. —

На писмо одъ 25-огъ Августа п. р. съ подписомъ: Срби Б. имамо одговорити, да ми чувствованя родолюбія Вашегъ Господине или Господо, коя се у писму Вашемъ буйнимъ потокомъ разливаю, любимо и у пуной мѣри уважавамо; а гди годъ осимъ чувствованя и рѣчи іоштъ и дѣла родолюбія видимо, ова заиста изъ свегъ срца почитуемо и свакомъ приликомъ хвалећи и превозносећи подражанія и вѣчногъ спомена ради у Народни Листови бележимо тако радо, да би намъ у томъ смотренію преће кто нѣко претериванѣ него недостатакъ пребацити могао. Или има кога у Милитарству нашегъ рода одъ простогъ войника до Генерала; има ли коегъ достойника или званичника или племића нашегъ; или одъ грађанства, или ученогъ кога или неученогъ, трговца или майстора, и између сами найпростіи землѣдѣлаца, а найпаче и преко свію, имали у свештенству Ѣакона, Пароха Проте Игумана Архимандрита Епіскопа и Архи Епіскопа кога нашегъ, кои и за найманѣ добро и лѣпо што у Новинама и Н. Листу хвалѣнъ и славлѣнъ ніе; и има ли дѣла какови ма одъ кога долазила, коя се на обште добро човѣчества и особито ако се на ползу или честь народа и народности наше клоне, да за овы 10 година у Новинама нашимъ похвално споменута или прославлѣна нису, само ако смо дочути и догледати могли??? Но жао намъ е да се Ви Господо, у понятіяма Вашима о таковимъ стварма варате, и оно што по родолюбію желите, да веѣъ и есте мислите, и да при великогъ богатства и достойнства мужу и велика дѣла саморастно развіяю се држите. Нашъ народъ дуго веѣъ заслеплява светлость велики достойнства и имена, коя е требало досадъ само споменути па имъ да пѣвамо и нетражећи имъ дѣла; али садъ е време златни као и пурпурни хальина и црвени до полакъ леђа отворени постава трошло; ми се тимъ шаренимъ стварма нећемо више као дѣца варати, ми се тима идолима нећемо кланяти више, ако намъ народу непомажу: кто уштедри народъ чимъ и како може, тога ћемо пояти, па био у пурпури или у Сурдуми и Сурки, кою и тако волемо. Ви Господо строго караюћи насъ, зашто дѣла тогъ и тогъ мужа непишемо, овако у писму Вашемъ велите: „Зашто намъ дѣла тога славнога мужа чешће неописуете“ Душа валя, Господо, и ми вамъ по души и совѣсти изповѣдамо, да никакви славни дѣла тога мужа ми незнамо; друго су рѣчи, кое могу кодь многоглаголиви майсторіяша славно и што празніе то болѣ, звечати, за рѣчи и ми знамо; али смо се увѣрили, да ту друго и нема, него све фала и празне рѣчи: de verbis quantum vis, па се Господо тима рѣчма и ви варате, а ми што више призреніе на гдикое околности имамо и свое зло покриваюћи многа безславна дѣла, коя подобро знамо, прећуткуемо. Но да Васъ о истини овой и искрености нашой у поступаню увѣримо, кадъ Ви знате дѣла тога мужа, кадъ су вредна и достойна, ево Васъ позивимо, напишите такова и пошльите намъ, па ћемо одма печатати „одма у првомъ Числу Новина“ а о нама и дотле будите увѣрени, да ми за свету дужность почитуемо: што е право за право, и што е вредно и достойно уважити, па и свакомъ свое оддати Учредн.

Цѣна ране у грошићи у шайну.

	Пешта. 17. Септ. пешт. мер.		Веспримъ. 17. Сеп. пож. мер.		Мисколцъ 9. Септ. пож мер		Мошонъ. 9. Септ. пож. мер		Ѣуръ. 4. Септ. пож мер.	
Жито	330	370	180	230	195	200	210	250	220	250
Наполица	270	—	155	165	180	185	145	168	180	200
Ражь	210	240	135	143	170	175	144	170	150	155
Ечамъ	140	145	80	87	115	120	100	115	106	110
Зобь	80	93	50	53	30	40	60	80	64	68
Кукурузъ	105	110	115	125	110	115	144	170	170	180

Течай новаца у Бечу 20-огъ Септ.

Државне облигаціе	са 5 на сто	105
— —	„ 4 „ „	95
— —	„ 3 „ „	86
Заямъ одъ г. 1834.	са изиграв. одъ 500 ф.	768
— 1839.	— 250 ф.	300
Банкъ - акціе		1585
Дунавскогъ Паробродства		625
Унгарскогъ Средоточногъ гвозд. пута		$99^{3}/_{16}$
Пештанскогъ сталногъ моста		—
Естерхазини Лозови		$60^{1}/_{2}$
Царски дукати		4 ф. 41 кр.

Станѣ Дунава.

у Пешти.

22. Септ. ц р. 9′ 0″ 0‴ н 0.

Лутрія.

Будимъ, 11. Септ.					Бечъ, 18. Септ.				
21.	48	7.	16	72.	11.	73	17.	25	58.

Учредникъ и Издаватель Ѳеодоръ Павловичь. — У Пешти М. Дороѳее улици Nro. 20.

У ПЕШТИ, писмени І. Баймела.